

Dokumentnamn: Verksamhetsplan Stora Skuggans 4H 2016	Revison: A1
Nämnd/Grupp/Projekt: Gårdsstyrelsen	Datum: 2015-11-06

Verksamhetsplan Stora Skuggans 4H-gård

– en stadsnära bondgård belägen i Sveriges enda Nationalstadspark på Norra Djurgården i Stockholm

Dokumentnamn: Verksamhetsplan Stora Skuggans 4H 2016	Revision: A1
Nämnd/Grupp/Projekt: Gårdsstyrelsen	Datum: 2015-11-06

Inledning

Stora Skuggan är en stadsnära bondgård som ligger vackert belägen i Sveriges nationalstadspark på Norra Djurgården i Stockholm. Gården är representationsgård för alla Sveriges 4H-gårdar och tar ofta emot besök av politiker och andra viktiga stadstjänstemän samt internationella besök.

Gården byggdes 1983 då med stall och klubbhus. Under åren har fler byggnader tillkommit såsom gårdens fårhus som är anpassat för barn och ungdomar med funktionsnedsättning. Kronprinsessan Victorias fond var en av huvudsponsorerna till detta hus. Gården försöker vara så tillgänglighetsanpassad som möjligt och stort fokus har lagts på detta, med stor toalett och ytor att röra sig på både inne och ute, ramper för att lätt ta sig in och ut samt både får och kaninhus som då är anpassade för dessas behov. Gården och markerna runt om som nyttjas av 4H-gården, arrenderar vi av Kungliga Djurgårdens Förvaltning. På somrarna hjälper vi dem genom att beta av stora grönområden med våra djur så att landskapet kan hållas öppet. Gården har ett stort antal ideella som hjälper till och sköter gården praktiskt på helger samt sitter med i klubbstyrelsen. Vi försöker hålla djur av svensk lantras och främja de som är mest utrotningshotade såsom *Fjällnära ko* och *Jämtget Åsbohöns Nordsvensk häst Ryafår*.

Då gården även driver korttidstillsyn enligt LSS samt Daglig Verksamhet så måste vi ha personal med rätt utbildning och erfarenhet. Till vårt fritidshem har vi två anställda som sköter denna verksamhet. Fler ungdomar har visat sitt intresse inför 2016 och kön är lång till vår Dagliga Verksamhet som nu har 6 platser som är tillsatta.

Gården har under alla år den funnits sakta försökt att arbeta med olika lösningar för att kunna anpassa verksamheten bättre till våra barn och ungdomar med funktionsnedsättning, både vad gäller byggnader och inköp av djur. Tack vare Östermalms stadsdelsnämnd/förvaltning har vi kunnat utöka verksamheten både vad gäller tillgänglighet och byggnader. Ett nytt klubbhus har byggts under 2014/15 för att kunna skapa en privat och lugn plats där man bättre kan gå undan för att få lugn och ro och arbeta med hantverk mm. Lära sig om olika ämnen på 4H-gården och genomföra ledarutbildningar.

Gårdens målsättning är att så många som möjligt ska ha en så bred utbildning som möjligt vad gäller funktionsnedsättning då så många vistas hos oss och är med i verksamheten.

Alla våra barn och ungdomar ska utbildas i att få en fördjupad kunskap om föreningskunskap och pedagogik samt arbeta med och lära sig om 4H-företag.

I övrigt ska vi som vanligt ta emot praktikanter från djurgymnasium samt ungdomar och äldre som har behov av stöd. Detta ställer självklart höga krav på vår personal. Gården har i dagsläget 6 anställda i olika former, allt för att kunna tillgodose alla behov i vår verksamhet.

Gården har som vision att finnas till för människor i alla åldrar, gamla som unga och vi försöker anpassa våra aktiviteter efter detta. Vårt mål är att öka medlemsantalet och verkligen satsa på 4H-gårdens speciella pedagogik. En satsning på nya och fler miniledare ska göras. Flera utbildningar ska genomföras med särskilt pedagogiskt innehåll. Juniorledarna är själva navet i gårdens barn-

Dokumentnamn: Verksamhetsplan Stora Skuggans 4H 2016	Revision: A1
Nämnd/Grupp/Projekt: Gårdsstyrelsen	Datum: 2015-11-06

och ungdomsverksamhet. Att satsa på miniledare gör att det blir lättare att få in nya juniorledare. Detta görs genom rekrytering bl.a. från våra djurskötargrupper, samt genom att se och uppmärksamma de medlemmar som har intresse för att bli nya ledare. Vi vill ha många ungdomsledare som kan hjälpa till och inspirera de yngre medlemmarna samt själva utvecklas. Vi vill ha vuxna som hjälper till att sköta gården på helger samt att sitta med i styrelsen och att hjälpa till med olika projekt, marknader mm. Vi har väldigt många engagerade vuxna som står i kö för att bli helgskötare. Medlemsverksamheten som är populärast är bland annat våra dagläger som vi har under alla skollov.

För allmänheten som kommer hit såsom skolor, förskolor, fritidshem och äldreomsorg så kan gården erbjuda visningar i olika former, temadagar med inriktningar på de olika lantrasdjuren, hantverk eller trädgård och häst och vagnurer runt om i området. Vi erbjuder även företag att ordna familjedagar som är anpassade efter deras önskemål. Vi får ofta förfrågningar från mässor mm att medverka med våra djur men oftast är vi restriktiva beroende på vilken miljö och situation det gäller.

Verksamhetsmål

Stora Skuggans 4H – klubbs verksamhetsmål är att driva en 4H – gård i föreningsregi, som så långt som möjligt skall efterlikna en riktig bondgård. Klubben vill ge sina medlemmar och gårdens besökare kunskap om djur, odling, natur och hantverk. 4Hs motto, ”att lära genom att göra”, används för att få barn och ungdomar att utvecklas och växa i en demokratisk anda. I ett tidigt skede får alla vara med och påverka besluten i föreningen, först i den lilla gruppen och sedan rörande hela verksamheten. Demokratiska processer är själva gårdens nav.

Genom gemenskapen i klubben skapar vi en naturlig medkänsla för allt levande och lägger grunden för en sund livsföring.

Gården vill ha ett stort utbud av verksamhet som ska passa människor i alla åldrar. Vi har valt att lägga tyngdpunkten på djurskötsel och 4H kunskap och läran om bondgården och kretsloppet, där det finns en stor efterfrågan samt att det passar in i den ekopark och skötseln av denna som gården omges av. Gården kommer även att hålla kurser i hantverk och trädgård. Vi vill kunna fortsätta erbjuda allmänheten visningar, häst och vagnurer samt kunna vara öppen för samarbeten bl.a. Astrid Lindgrens barnsjukhus.

Gården har för avsikt att utveckla och samverka mer med särskolor och dagliga verksamheter i satsningen på vår egen dagliga verksamhet.

Under 2016 kommer gården att satsa på utbildning vad gäller våra lantraser och främst om kor. Det är meningen att korna ska ta en stor plats på gården, där alla ungdomar och ideella får lära sig bl.a. att mjölka och ta till vara på mjölken genom pastörisering och osttillverkning. Det kommer bl.a. finnas möjlighet att ta ”mjölkkningskörkort” där man både praktiskt och teoretiskt ska kunna uppvisa detta. Målet är att alla ungdomar och ideella ska få upp ett nytt intresse och en utökad

Dokumentnamn: Verksamhetsplan Stora Skuggans 4H 2016	Revision: A1
Nämnd/Grupp/Projekt: Gårdsstyrelsen	Datum: 2015-11-06

kunskap om området. Samt kunna vara med och tillverka ex. ost och smör som kan användas i verksamheten eller säljas på våra marknader.

Vi kommer också att satsa på att arbeta mer med vårt naturliga kretslopp i form av läran om bin och bikupor ,samt projektering och utveckling kring trädgård och växthus ,samt fröbibliotek.

Utematskola står också på programmet för att lära ut matlagning samt även för att möta en stor efterfrågan hos allmänheten.

Vi avser också att förbättra marken genom rabatter buskar och andra markarbeten runt islandshäststallet och klubbhuset.

En stor invigning kommer arbetas med under året till vårt islandshäststall. Medlemmar i alla åldrar är med och engagerar sig på olika sätt. Det kommer att vara artister som kommer, uppvisning med islandshästar både från VM-ryttare men även ungdomar från gården med våra egna hästar.

Gården har även ett gott samarbete med TV och har under årens lopp varit med i olika TV-program och berättat om gårdens djur och vad som är unikt med att hålla dessa lantraser. På våren varje år kommer *SVT* och *TV 4* ut och filmar våra lamm och killingar som vårtecken för Stockholmsområdet. Vi hoppas kunna fortsätta med dessa samarbeten.

Verksamheten kommer att drivas av gårdens klubbstyrelse, personal och ideella. Vi har redan ett stort antal ideella som ställer upp i vått och torrt och vet att vår verksamhet är så pass bra att de kommer att stanna hos oss. Alla får vara med och utveckla gården och säga vad de tycker och på så sätt känna sig delaktiga vilken är en stor orsak till varför alla stannar kvar.

Vi har för avsikt att fortsätta den dagliga verksamheten med sex platser och arbeta vidare med samarbeten och utveckling. Deltagarna ska arbeta med gårdens dagliga praktiska arbete t.ex. gårdsbutik, trädgård och stall. Detta är en naturlig följd av alla de vuxna med funktionshinder som vistas och arbetar på 4H-gården. Arbetsuppgifterna för dessa personer är av mycket praktiskt art, och den integrerade miljö som 4H-gården utgör passar utmärkt för detta ändamål.

Detta ska vara särskilt till gagn för funktionshindrade barn och ungdomar men också för att stärka gårdens ekonomi genom turridning. Vi avser att söka ekonomiska medel till utrustning, hagar, stall mm. Personalen kommer att utbildas vidare inom området gällande ridning för funktionshindrade.

Målsättningen är också att renovera köket på gården och öka tillgängligheten för barn, ungdomar och vuxna som besöker gården. I framtiden vill vi kunna bedriva en mindre caféverksamhet.

Visionen vore att gårdens verksamhet ska kunna nå ut till fler människor och att det ska finnas mer personal som under helger kan arbeta och finnas till hands för besökare för att svara på frågor och vara behjälpliga.

Dokumentnamn: Verksamhetsplan Stora Skuggans 4H 2016	Revision: A1
Nämnd/Grupp/Projekt: Gårdsstyrelsen	Datum: 2015-11-06

Styrelsens roll i framtiden

Styrelsens roll på gården är oerhört viktigt då de är det beslutsfattandet organet samt de som ska driva verksamheten framåt.

Det är viktigt att få en bred styrelse både när det gäller kunskap, erfarenheter och åldrar. Det behövs såväl gamla som unga då vissa beslut kan vara jobbiga att fatta samt att de yngre styrelsemedlemmarna får föra de yngstas talan.

Det är av största vikt att styrelsen är aktiv och engagerad i klubben och gården och på det sättet så får de en bra överblick över hur verksamheten fungerar både bra och dåligt.

Ekonomiska förutsättningar

Kommunala bidrag

Driftsbidrag: Gården får varje år ett bidrag från idrottsförvaltningen som delas ut i en pott till länet som sedan fördelas över Stockholms gårdar. Detta bidrag skulle behöva bli större då Stora Skuggan är en utav de största 4H-gårdarna och för att det ska kunna förbli så samt vara en visningsgård så behövs det större fasta bidrag till detta.

Aktivitetsstöd: Söker gården varje år från kulturförvaltningen samt hos ungdomsstyrelsen för de aktiviteter som vi har som våra medlemmar deltar i.

Sponsring/projekt & fonder: Söker gården årligen hos olika fonder, stiftelser, företag och privatpersoner för olika typer av projekt och verksamheter på gården såsom kaninanläggning för funktionshindrade, hönsgård till gårdens höns, ledarutbildningar/utveckling mm.

Medlemsavgifter: Får vi in från våra medlemmar som deltar på våra aktiviteter. En stor del av avgiften går dock till Riksförbundet Sveriges 4H för administration.

Gårdens övriga möjligheter att få in pengar är bl.a. visningar och häst & vagnurer med besökare och allmänhet, gårdsmarknader på vår, höst och vinter där vi säljer produkter från gården såsom fårskinn, honung och grönsaker från vårt trädgårdsland. Även tv, radio & reklam uppdrag, barnkalas, djurförsäljning, café, 4H-försäljning av tröjor, nyckelband, kepsar mm är sådant som gården får in pengar på. 4H verksamheten såsom läger, mini 4H, kurser, vardagsgrupper mm ger också inkomstmöjligheter. Vi har för avsikt att söka medel från Östermalms stadsdelsnämnd, olika stiftelser och fonder t.ex. Per Skårmans stiftelse år 2016.

Marknadsföring

Gården marknadsför sig genom olika typer av reklam och TV samarbeten, samt genom utskick till skolor, fritidshem och förskolor med information om vad vi kan erbjuda. Gården har även en hemsida som uppdateras regelbundet med information om gården och vad som händer där. Den viktigaste marknadsföringen är dock den som våra medlemmar gör när de deltagit i våra

Dokumentnamn: Verksamhetsplan Stora Skuggans 4H 2016	Re-vision: A1
Nämnd/Grupp/Projekt: Gårdsstyrelsen	Datum: 2015-11-06

aktiviteter och pratar med vänner och bekanta om hur nöjda de är med vår verksamhet. Detta gör att vi får fler medlemmar som vill delta i gårdens aktiviteter. Det gäller att ha sådan verksamhet som lockar och efterfrågas och hela tiden vara öppen för nya förslag och idéer. Samt att alla som aktivt är på gården, personal, ledare och ideella visar upp vår verksamhet på bästa sätt och alltid arbetar utåt och är trevliga, som ambassadörer för gården. Vi märker ju att besökare särskilt från Östermalm som går förbi, kommer in och frågar om djuren och kan ofta djurens namn och följer med i händelser hos oss. Målet är också därför att försöka hitta ett bra fortsatt samarbete med Östermalms stadsdelsförvaltning och andra förvaltningar för att bibehålla kvaliteten på gårdens verksamhet som är så betydelsefull för många.

Uppföljning

Styrelsen tillsammans med personalen på gården kommer under våren 2016 gå igenom de mål som vi har satt upp samt se hur långt vi har kommit och planera utifrån detta vad som ska göras. Det kommer sedan att ske en uppföljning i slutet på varje termin för att se resultatet samt vad vi kan förbättra och vad som varit bra. Ansvariga för detta är gårdens klubbstyrelse.

Stora skuggan den 6/11-2016

Stora Skuggans styrelse genom

4H-gårdsföreståndare Annika Jansson